

IX. zmíněného zákona dřívějšího oznámení nezakazuje. Že pozůstalostní soud v tomto případě nezamýšlel projednatí pozůstalost sám a se usnésti ve smyslu posledního odstavce uvedeného článku IX., vychází z toho, že oznámení poručníka vzal na vědomost a mu udělil k projednávání pozůstalosti tříměsíční lhůtu. Za tohoto stavu věci není potřebí, by první soudce se znovu usnášel neb dodal spisy notáři.

Čís. 1343.

Řádné bydliště osoby pomíjí, opustí-li je, nemajíc jistoty, zda a kdy se tam navrátí.

Výrok soudu, že strana má na určitém místě řádné bydliště, jest právním závěrem, nikoli skutkovým zjištěním.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1921, R I 1415/21.)

Žalovaný přijel dne 10. září 1919 na zotavenou ze Záhřebu v Chorvatsku do Děčína a pobyl tam až do 31. prosince 1919. Proti žalobě, podané na něho u okresního soudu v Děčíně a doručené mu dne 24. října 1919 vznesl žalovaný námitku nepřislušnosti, již soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku místní nepřislušnosti. **Důvody:** Osoby, nemající v tuzemsku ani jinde bydliště, to jest místo, které osoba zvolila za střed své působnosti, v úmyslu tam stále setrvati, mají obecné sudiště v místě dočasného pobytu v tuzemsku jakéhokoli trvání, třeba nahodilého (§ 67 j. n.). Záleží při tom jen na tom, aby za pobytu v tuzemsku bylo lze doručiti žalobu (§ 29 j. n.). První soud zjistil, že žalovaný v době doručování žaloby meškal v Děčíně, žalobu dne 24. října 1919 přijal a teprve dne 1. ledna 1920 vrátil se do Záhřebu. Jsou tu tedy veškeré podmínky sudiště podle § 67 j. n.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

První soudce zjistil, že žalovaný, když se 10. září 1919 ze Záhřebu do Děčína na zotavenou k rodičům odebral, zde do 31. prosince 1919 pobyl, a dne 1. ledna 1920 opět do Záhřebu se vrátil, neměl úmyslu, v Děčíně trvale zůstatí a bydletí, nýbrž pouze po čas, co byl nemocen, a vyvodil z toho závěr, že žalovaný od 10. září 1919 do 31. prosince 1919 v Děčíně řádného bydliště (§ 65 a 66 j. n.) neměl, nýbrž toliko dočasný pobyt. Aby tento dočasný pobyt v tuzemsku mohl se státi důvodem místní příslušnosti tuzemského soudu, jest potřebí, aby žalovaný neměl bydliště ani v tuzemsku, ani v cizozemí. Má-li bydliště v cizozemí, není zde důvodu příslušnosti dle § 67 j. n. Žalovaný tvrdí, že má řádné bydliště v Záhřebě. Že měl žalovaný řádné bydliště v Záhřebě do 9. září 1919 a od 1. ledna 1920 usoudil první soudce správně, neboť tehdy měl tam žalovaný své bydliště i své zaměstnání a své svršky, zejména šatstvo a prádlo, a měl i úmysl tam trvale meškati. V čase od 10. září 1919 do 31. prosince 1919 však tam více neměl ani zaměstnání, byl totiž zaměstnavatelem pro nemoc propuštěn (byl i se slibem, že až se uzdraví, bude opět přijat), a odstěhoval se ze Záhřebu do Děčína, opustiv dosavadní

byt po rozvázání poměru nájemního a odstěhovav veškeré své prádlo i šatstvo do Děčína. Po tu dobu nedostával ani platu od zaměstnavatele. Prvý soudce nicméně prohlašuje, že na základě sdělení obecního úřadu v Děčíně ze dne 14. listopadu 1919 zjistil, že žalovaný má řádné bydliště v Záhřebu. Zde nejedná se však o skutkové zjištění, nýbrž o právní úsudek, zda žalovaný vzhledem ku zjištěným okolnostem měl od 10. září 1918 do 31. prosince 1919 v Záhřebu řádné bydliště. Pojem řádného bydliště jest pojmem právním a nikoli faktickou okolností a výrok soudce, že strana má na určitém místě své řádné bydliště, jest právním úsudkem soudcovským, a nikoliv skutkovým zjištěním. Na úsudek prvního soudce v tom směru není vázán soud vyšší stolice. Předpokladem řádného bydliště strany na určitém místě jest předně, že na místě tom bydlí. Přechodným pobytem nemocného v lázeňském místě ovšem nepomíjí jeho dosavadní řádné bydliště. V případě, o který jde, však žalovaný byl ze služby propuštěn a platu zbaven, vystěhoval se na dobro ze svého bytu v Záhřebu a všechny své movitosti přenesl do Děčína. Tím dal zřejmě na jevo, že své dosavadní bydliště opouští, nemaje jistoty, zda a kdy se uzdraví, zda a kdy se vrátí. Třebaže nebylo pochybnosti o tom, že doufal se uzdravit, a měl úmysl do Záhřebu se navrátiti, dlužno uvážiti, že pouhým úmyslem nemohl si zachovati řádné bydliště v Záhřebu, když tam fakticky bydleti přestal a převozem svršků projevili vůli, bydleti po případě jinde. K pojmu řádného bydliště scházelo tedy skutečné bydlení žalovaného v Záhřebě. Po dobu zmíněných tří měsíců neměl tedy žalovaný bydliště ani v Záhřebu, ani v Děčíně, měl však v tomto městě dočasný pobyt (§ 67 j. n.). Poněvadž pak za tohoto dočasného pobytu mu byla v Děčíně žaloba doručena, založena tím dle § 67 j. n. příslušnost Děčínského soudu ku projednání této rozepře, a zůstal dle § 29 j. n. tento soud i na dále k jejímu projednání příslušným.

Čís. 1344.

Též berní úřady jsou veřejnými ústavy ve smyslu § 28 ex. ř.

Ustanovení exekučního řádu o vymáhání peněžitých pohledávek, nebyla-li pohledávka v rozsudečně lhůtě zaplacená, nelze užiti proti eráru.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1921, R I 1461/21.)

Žalobce domáhal se povolení exekuce k vydobytí peněžité pohledávky, jež mu byla přisouzena proti bernímu úřadu. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Stížnost jest odůvodněna. Dle názoru rekursního soudu okresní soud exekuci vůbec povolit neměl, poněvadž ve smyslu čl. I. uvozovacího zákona k exekučnímu řádu a podle čl. IV. a XI. tohoto zákona a § 15 a 28 ex. ř. ustanovení I. dílu II. oddíl ex. ř. nemají místa proti eráru, když peníz, rozsudkem přiznaný, ve lhůtě, ustanovené rozsudkem, k výplatě poukázán nebyl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Berní úřady sluší na roveň postavit veřejným ústavům, v § 28 ex. ř. uvedeným, a jest proto možno proti nim exekučně zakročovati jen s obme-